

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МАРКИ

Міський юридичний ліцей наукового спрямування при університеті митної справи і фінансів

Піддубна М.О.

Науковий керівник: д.ю.н., проф. Пушкіна О.В.

У сучасному світі у зв'язку з розвитком ринкового конкурентного середовища значно зросла роль такого об'єкта права інтелектуальної власності, як торговельна марка.

Використання торговельних марок сприяє збільшенню попиту, становленню репутації виробника, забезпечує охорону суб'єктивних прав та інтересів споживача. Провідні країни-члени ЄС приділяють значну увагу охороні знаків для товарів та послуг із метою усунення перешкод для вільного руху товарів та запобігання негативного впливу на конкуренцію.

Основними видами знаків для товарів і послуг виступають:

- словесні;
- образотворчі;
- комбіновані;
- об'ємні або тривимірні;
- створені поєднанням кольорів або певний кольором самим по собі.

Прикладом може служити ТМ «DUROV». Цей словесний знак написаний оригінальним шрифтом чорного кольору, зареєстрований засновником сервісу TELEGRAM Павлом Дуровим. Так само виглядає, наприклад, і марка «Frantini», що складається тільки з букв, які наносяться на бірки одягу виробника і зареєстровані для одягу в 25 класі.

За кордоном мають місце випадки реєстрації також нюхових, звукових та світлових ТМ. Останнім часом нетрадиційні види торгових знаків стають все більш популярними, оскільки вигідно відрізняються серед великої безлічі торгових марок. В Україні такі різновиди знаків для товарів і послуг, як правило, не реєструються.

Кожен бізнесмен бажає, щоб його підприємство відрізнялося від конкурентів і мало конкурентну привабливість перед своїми потенційними клієнтами. Деякі підприємці користуються маркетинговими та піар-агенціями, розробляючи певні стратегії з просування своїх послуг або товарів. Однак в обранні будь-якої стратегії все починається однаково — з розробки логотипу. Докладається чимало зусиль для створення унікальної та привабливої «картинки», яка одразу б запам'ятовувалася, асоціювалася з певною компанією та її діяльністю. Ця «картинка», цей логотип є нічим іншим як торговельною маркою або знаком для товарів і послуг, що також потребує захисту від посягань недобросовісних конкурентів.

Реєстрація торговельної марки як спосіб її захисту породжує не тільки права у її власника, але й певні обов'язки - запобігати неправомірному використанню торговельної марки, а також стежити за належним

використанням торговельної марки у разі надання права на її використання іншій особі за відповідним договором. Власник свідоцтва на знак для товарів і послуг (торговельну марку) має виявляти порушників та вживати заходів для усунення таких порушень.

Говорячи про незаконне використання торговельної марки, можу згадати про радянський марш «Вставай страна огромная», мелодія якого майже тотожна до забутої повстанської пісні часів УНР «Повстань, народе мій!». Про це заявив нещодавно знаний кобзар, заслужений артист України Тарас Силенко, вказавши на можливе «запозичення» радянськими музичними пропагандистами музики повстанського табору українського визвольного руху.

«Цю пісню співали козаки повстанської Степової дивізії, звільнивши Кривий Ріг від більшовиків», – говорить кобзар Тарас Силенко про музичний твір, який дуже нагадав йому своєю мелодикою широко відомий радянський патріотичний марш «Вставай страна огромная».

Переглядаючи спогади Юрка Степового про антибільшовицьке повстання, яке спалахнуло в Кривому Розі в травні 1920 року під проводом його брата – Костя Пестушка (Степового-Блакитного), Тарас Силенко, звісно, не міг не звернути увагу на підозрілу схожість цих двох пісень.

Уривок з повісті Юрка Степового «В Херсонських степах», в якому йдеться про цю повстанську пісню, розміщено в збірнику документів і спогадів «Кость Блакитний, отаман Степової дивізії». Сама ж книга Юрка Степового «В Херсонських степах» уперше вийшла друком в українській діаспорі Німеччини.

Намагаючись розшукати саму пісню, Тарас Силенко почав переглядати публікації, спогади, документи, пісенники періоду УНР і подальших визвольних змагань. І таки знайшов! У 25-му томі «Літопису УПА», присвяченому пісням Української Повстанської Армії, наводиться віршована основа зазначеної пісні з нотами – щоправда під заголовком «Ось день війни народної». І найбільш повний варіант з нотами знайшовся у пісеннику «Пісня – то моє життя» та деяких інших пісенних виданнях. Награна мелодія пісні відразу нагадала музикантові добре відомий радянський марш воєнних років.

«Мелодія була схожа, але не зовсім тотожна, – пояснює Тарас Силенко. – Народній пісні все ж таки більш притаманна певна варіативність».

Отже, експерти схиляються до думки, що музичною основою створеної за доби сталінізму композиції «Священная война», авторство якої офіційно приписується росіянам Василю Лебедеву-Кумачу (слова) й Олександрову Александрову (мелодія), є народжена в боротьбі з більшовизмом пісня українських повстанців під назвою «Повстань, народе мій».

Перелік посилань

1. Кисель А.С. Правова охорона торговельних марок в Україні та країнах ЄС. *Вісник Одеського національного університету*. Серія : Правознавство. 2018. Т. 23. Вип. 1. С. 11-124

2. Романадзе Л.Д. Захист прав на торговельні марки у міжнародному приватному праві : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Одеса. 2008. 18 с.

3. Літопис УПА. Том 25. С. 59–60. URL: http://archeos.org.ua/?page_id=77

4. Степовий Ю. В Херсонських степах. Мюнхен, «Культура», 1947. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0011701>

5. Коваль Р. Кость Блакитний, отаман Степової дивізії. URL: <https://coollib.com/b/132788/read>